

Allemansrätten – paddling

” *Inte störa – inte förstöra
är huvudregeln i
Allemansrätten.”*

Allemansrätten är en fantastisk möjlighet för alla att röra sig fritt i naturen.

Allemansrätten gäller både på land och på vatten. Du kan ta dig fram nästan överallt längs våra kuster, i sjöar och vattendrag och du får bada vid stränder.

För att alla ska kunna njuta av naturen och för att vi inte ska skada djur och natur behöver vi visa hänsyn. Vi kan sammanfatta det i att inte störa – inte förstöra!

Se det vilda utan att störa

En storlom med ungar. Fiskgjusen som seglar högt över vattnet. Kanske skymten av en bäver. Djurlivet ger en extra krydda åt naturupplevelsen. För att inte skada djur och natur finns det några saker som är bra att tänka på:

- Paddla inte nära djuren för att fotografera eller komma nära dem.
- Kanoten går tyst och det är lätt att komma för nära häckande fåglar på öar och utmed stränder. Var extra försiktig under vår och sommar när fåglarna ligger på ägg eller har ungar. Om föräldrarna skräms från boet eller fågelkullarna splittras kan ungarna få svårt att klara sig.
- Om fåglar eller andra djur uppträder nervöst är du för nära. Storlommen som ofta häckar på öar är särskilt känslig för störningar. Om den simmar omkring utanför stranden har den troligen bo i närheten.

- Undvik att rasta eller slå läger i närheten av fåglarnas boplatser. Fiskgjusen har ofta boet i toppen av en tall vid stranden eller på någon holme. Om fågeln ”hänger” högt i luften ovanför boet är du för nära.
- Hetsa inte fågelkullar framför kanoten! Särskilt i smala vattendrag utan skyddande strandvegetation är risken stor att kullarna splittras. Stanna upp och låt fåglarna hinna undan. Är ni många i grupp är det bästa att samla ihop gruppen och passera kullen så snabbt som möjligt.
- För att hindra spridning av kräftpest är det viktigt att kanot och annan utrustning hinna torka ordentligt innan den flyttas från ett vatten till ett annat.

Skyddade områden

Vissa platser med särskilt känsligt fågelliv är skyddade som fågelskyddsområden. Där är det förbjudet att gå iland och att vistas i närheten.

Även på andra platser kan allemansrätten vara begränsad genom särskilda regler, till exempel inom strandskyddsområde eller i nationalparker och naturreservat. I sådana områden kan det till exempel vara förbjudet att göra upp eld eller tälta.

Lämna lägerplatsen utan spår

Att gå iland och tälta efter dagens paddling är härligt. Det finns några saker att tänka på:

- Övernatta i första hand på iordningsställda lägerplatser. Där finns eldstad, sopkärl

och torrtoalett. Välj annars en plats där du inte kan riskera att störa dem som bor i närheten.

- Om du vill stanna på en plats längre än ett dygn frågar du markägaren. Större grupper bör alltid fråga om lov.
- Lämna lägerplatsen utan spår. Ta med allt skräp. Lägg inga soppåsar invid överfulla sopkärl. Då kan djuren skada sig eller sprida omkring skräpet.
- Använd lägerplatsens toaletter. Gräv annars en grop och täck över ordentligt. Ta därför med en liten spade i kanoten. Djur som grävling och skator kan dra runt toalettpapper, då kan lägerplatsen se tråkig ut även om den var fin när du lämnade den.

Elda säkert

Lägerelden ger en extra dimension åt friluftslivet, men de skapar också oro hos markägare. Skog för stora värden brinner ner varje år på grund av slarv med lägereldar.

Tänk på:

- Under sommaren är det ofta eldningsförbud. Då är risken för skogsbrand stor, och du får inte göra upp eld ens i lägerplatsernas eldstäder. På turistbyrå och hos kanotuthyrare får du veta om det är eldningsförbud. Det kan vara risk för brand även annars. Ta med ett litet fältkök. Det får du alltid använda.
- Om du ändå ska elda, välj en bra plats med stenig eller grusig mark utan växtlighet intill. Se till att ha vatten att släcka med. Se upp med vind som kan föra in gnistor över skogen. Låt elden brinna ut och släck glöden nogga med vatten.
- Elda inte direkt på berget, det spricker sönder!

- Lagg inte folieförpackningar och annat obrännbart i elden, det blir kvar som skräp.
- Lämna inga spår efter elden i form av eldstad eller liknande.
- Grenar, kvistar och kottar på marken får du plocka som bränsle. Men du får inte ta näver eller på annat sätt skada växande träd.

Några saker att tänka på när du är på land

- Om du måste bära eller dra kanoten mellan vattendrag, passera inte över tomt eller åkrar.
- Om du passerar genom grindar, kom ihåg att stänga dem efter dig.
- Ska du använda enskilda vägar för att köra ner kanoten till vattnet. Titta om det finns skyltar som förbjuder bilåkning.
- Om du vill ställa upp bilen eller husvagnen över natten vid en enskild väg måste du fråga markägare.

Skyddad natur

I nationalparker, naturreservat, natura 2000-område eller andra skyddade områden gäller speciella regler. Ibland är allemansrätten begränsad, ibland utökad. Information finns vid entréer till parker etc.

Om du vill veta mer

Du kan läsa mer om allemansrätten på
www.naturvardsverket.se/allemansratten

Du kan också ringa din kommun eller
länsstyrelse.

